

Mozarts Requiem

Lördag 16 november 2024
kl. 16.00. Fri entré

Minna Tägil, sopran

Ulrika Skarby, alt

Georg Källström, tenor

Mattias Nilsson, bas

Canzonetta, kör

Johannes Thorell, sopransaxofon

Lumenkvartetten:

Anders Åkered, violin

Anna Kroeker, violin

Malin Bratt, viola

Emma Beskow, cello

Sigrid Granit, kontrabas

Thomas Ohlsson, pukor

Gunnar Gillfors, orgel

Kettil Skarby, dirigent

Svenska kyrkan

GOTTSUNDA FÖRSAMLING

Mozarts Requiem

– ett ofullbordat och fragmentariskt verk

Mozarts skrev sitt Requiem på beställning av Herr Franz, greve von Walsegg. Hans unga hustru hade dött den 14 februari 1791, endast 21 år gammal. Han ville hedra hennes minne med två saker: en skulptur som beställdes av Johann Martin Fischer (1740–1820) och ett Requiem (en döds-mässa) av Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791).

Greve von Walsegg lät skicka en förklädd man till Mozarts hem för att göra beställningen anonymt. Detta skedde antagligen i juli 1791. Mannen frågade Wolfgang hur lång tid det skulle ta och fick till svar: ungefär fyra veckor. Arvodet var 100 dukater.

Fyra månader senare, klockan 00.55 den 5 december 1791 dog Mozart endast 35 år gammal. Han efterlämnade hustru och två små söner. Fem dagar efter hans död, den 10 december, uruppfördes de två första satserna av Requiem under en minnesgudstjänst i S:t Mikaelns kyrka i Wien.

Mozart blev aldrig klar med sitt Requiem. Många satsar var bara skissartade men slutfördes av fyra av hans elever: Franz Jakob Freystädtler, Franz Xaver Süssmayr, Joseph Eybler och Abbé Stadler.

Därför existerar det idag flera olika manuskript av verket. För 25 år sedan editerade den amerikanske musikforskaren H C Robbins Landon ihop det som han trodde var mest efter Mozart egna idéer. Den versionen uruppfördes i England i juli 1990 under ledning av Roy Goodman och den finns på CD Nimbus Records NI 5241.

Requiem uruppfördes i sin helhet den 14 december 1793 med beställaren greve von Walsegg som dirigent och påhittad kompositör. Han sa till sina vänner att det var han som var kompositören – så gjorde han med all musik han beställde och själv dirigerade. Året därpå, den 14 februari 1794, uppförde han det för andra gången.

Tanken var att uppföra verket på årsdagen av hans hustrus död den 14 februari varje år, men efter dessa två tillfällen framförde han aldrig stycket mera. Kanske han hittade en annan kärlek som gjorde att detta inte passade sig.

Sammanfattning av Kella Naeslund, från en engelsk text av H C Robbins Landon

Texter och kommentarer till Requiem

De delar av Requiem som W A Mozart inte hann tonsätta före sin död slutfördes av fyra av hans elever: Franz Jakob Freystädtler, Franz Xaver Süssmayr, Joseph Eybler och Abbé Stadler.

Under texterna till varje sats finns en kommentar om vad Mozart själv har skrivit och om vad som bara var kvarlämnade skisser. Där finns också angivet vilken av hans elever som efter hans död skrev de kompletterande stämmorna.

Introitus/Requiem

Requiem aeternam dona eis,
Domine, et lux perpetua luceat eis.
Te decet hymnus, Deus, in Sion,
et tibi reddetur votum in Jerusalem;
exaudi orationem meam,
ad te omnis caro veniet

Giv dem evig frid, Herre,
och låt det eviga ljuset lysa för dem.
Dig anstår en lovsång, Gud, i Sion,
Och till Dig skall ett löfte uppfyllas
i Jerusalem; hör min bön,
till Dig skall allt kött komma.

Kyrie

Kyrie eleison.
Christe eleison.
Kyrie eleison.

Herre, förbarma dig.
Kristus, förbarma dig.
Herre, förbarma dig.

Introitus/Requiem: Mozart komponerade allt.

Kyrie: Mozart tonsatte endast körstämmorna och basstämman i orkestern. Franz Jakob Freystädtler skrev stämmorna till klarinetter, fagotter, violiner och viola. Franz Xaver Süssmayr skrev stämmorna till trumpeter och pukor.

Sequenz/Dies irae

Dies irae, dies illa
solvet saeculum in favilla:
teste David cum Sibylla.

Vredens dag; då kommer världen
att lösas upp i aska
såsom David och Sibyllan vittnat.

Quantus tremor est futurus,
quando iudex est venturus,
Cuncta stricte discussurus!

Hur man kommer att darra,
när domaren kommer för att strikt
rannsaka allt!

Dies irae: Mozart skrev endast körstämmorna och basstämman i orkestern. Resten skisser. Joseph Eybler/Franz Xaver Süssmayr skrev olika stämvarianter till klarinetter, fagotter, trumpeter och pukor. Det finns alltså flera versioner.

Sequenz/Tuba mirum

Tuba mirum, spargens sonum
per sepulcra regionum,
coget omnes ante thronum.
Mors stupebit et natura,
cum resurget creatura,
judicanti responsura.
Liber scriptus proferetur,
in quo totum continetur
unde mundus judicetur.
Judex ergo cum sedebit,
quidquid latet, apparebit:
nil inultum remanebit.
Quid sum miser tunc dicturus?
Quem patronum rogaturus?
Cum vix justus sit securus.

Dombasuner mäktigt skalla
och ur jordens gravar alla
mänskor fram för tronen kalla.
Döden själv skall häpen vara,
när, att inför domen svara,
sig de döda uppenbara.
Boken öppnas: där står skrivet
vad av alla är bedrivet
i det flydda jordelivet.
Uppenbart blir allt som gömdes
åter framlagt allt som glömdes
avdömt allt som förr ej dömdes.
Vad skall jag då jag arme svara?
Vem skall där min själ försvara?
Knappt den rene trygg kan vara.

Tuba mirum: Mozart skrev endast sångstämmorna, trombonstämman och basstämman i orkestern. Joseph Eybler skrev stråkstämmorna.

Sequenz/Rex tremendae

Rex tremendae majestatis,
qui salvandos salvas gratis
salva me, fons pietatis.

Konung som kan alla fälla,
nåd för rätt du låter gälla.
Fräls mig, du all godhets källa.

Rex tremendae: Mozart skrev endast körstämmorna, violin 1 och basstämman i orkestern. Resten skisser. Joseph Eybler skrev resterande stråkstämmorna.

Sequenz/Recordare

Recordare, Jesu pie,
quod sum causa tuae viae;
ne me perdas illa die.
Quaerens me, sedisti lassus:
redemisti crucem passus:
tantus labor non sit cassus.
Juste judex ultionis,
donum fac remissionis,
ante diem rationis.
Ingemisco, tamquam reus:
culpa rubet vultus meus:
supplicanti parce, Deus.
Qui Mariam absolvisti,
et latronem exaudisti,
mihi quoque spem dedisti.
Preces meae non sunt dignae:
Sed tu bonus fac benigne,
Ne perenni cremer igne.
Inter oves locum praesta
et ab hoedis me sequestra,
Statuens in parte dextra.

Milde Jesus, minns för mina
synder gick du till din pina;
skjut ej bort mig från de dina.
Trött du vandrat vägar vida
korsets kamp för mig att strida
att jag skulle nåd förbida.
Du som hämnar kränkta lagen,
låt min skuld från mig bli tagen
innan domens stund är slagen.
Skuldföringd jag faller neder,
rodnad på min kind sig breder:
fräls den ångrande som beder.
När du synderskan benådar
och till rövarn huldrikt skådar,
tröst och hopp du mig och bådar.
Ej min bön är värd att höras:
låt ditt hjärta ändock röras,
e i lågor mig förgöras.
Låt bland fåren mig få bida,
icke gettrens öde lida.
Ställ mig på din högra sida.

Recordare: Mozart skrev endast sångstämmorna och basstämman i orkestern. Början på stämmorna i klarinett och stråk. Joseph Eybler skrev resterande orkesterstämmor.

Sequenz/Confutatis

Confutatis maledictis,
flammis acribus addictis.
Voca me cum benedictis.
Oro supplex et acclinis,
Cor contritum quasi cinis:
Gere curam mei finis.

Döm ej mig att från dig fara,
kalla mig av nåd att vara
bland de evigt frälstas skara.
Djupt i stoftet böjd jag vänder
mig till dig med knäppta händer
att ett saligt slut du sänder.

Confutatis: Mozart skrev endast körstämmorna och basstämman i orkestern. Resten skisser. Joseph Eybler skrev resterande orkesterstämmor.

Sequenz/Lacrimosa

Lacrymosa dies illa,
qua resurget ex favilla,
judicandus homo reus.
Huic ergo parce, deus.
Pie Jesu Domine,
dona eis requiem.
Amen.

Vredens dag, du underbara,
då envar för dom ska svara!
Vem skall rädda då oss arma?
Gud allsmäktig, Dig förbarma!
Jesu Krist, dig till oss vänd
och din frid oss allom sänd!
Amen.

Lacrimosa: Mozart skrev endast de första åtta takterna i körstämmorna, orkesterns basstämma och endast de två första takterna för violin och viola. Franz Xaver Süssmayr skrev det mesta av satsen genom att komponera orkesterstämmor takt 3 till slutet takt 30 och körstämmorna från takt 9 till slutet takt 30.

Offertorium/Domine Jesu

Domine Jesu Christe,
Rex gloriae, Rex gloriae,
libera animas omnium fidelium
defunctorum de poenis inferni,
et de profundo lacu:
libera eas de ore leonis,
ne absorbeat eas tartarus,
ne cadant in obscurum.

Herre Jesus Kristus, ärans konung,
fräls alla de trognas själar,
som har lämnat helvetets plågor
och den bottenlösa gropen.

Fräls dem från lejonets käftar;
må inte helvetet uppsluka dem,
må de inte falla in i mörkret.

Sed signifer sanctus Michael,
repraesentet eas in lucem sanctam.
Quam olim Abrahae promisisti
et semini ejus.

Sänd din helige Mikael, att han må
leda dem till det heliga ljuset,
vilket du en gång lovade
Abraham och hans säd.

Domine Jesu: Mozart skrev endast sångstämmorna och basstämman i orkestern. Resten skisser. Franz Xaver Süssmayr skrev stämmorna för klarinetter, fagotter, tromboner och alla stråkar.

Offertorium/Hostias

Hostias et preces tibi Domine,
laudis offerimus:
tu suscipe pro animabus illis,
quarum hodie memoriam facimus:
fac eas, Domine, de morte
transire ad vitam.
Quam olim Abrahae promisisti,
et semini ejus.

Offergåvor och böner bringa vi,
Dig till pris, o Herre.
Mottag dem för de själar,
vilka vi idag ha i minnet.
Herre, låt dem från döden
övergå till livet,
såsom du en gång lovade
Abraham och hans säd.

Hostias: Mozart skrev endast körstämmorna, två takter i stråkstämmorna och basstämman i orkestern. Resten skisser. Franz Xaver Süssmayr skrev stämmorna för klarinetter, fagotter och alla stråkar.

Sanctus

Sanctus, sanctus, sanctus
Dominus Deus Sabaoth!
Pleni sunt coeli et terra gloria tua.
Osanna in excelsis.

Helig, helig, helig
Herre Gud Sebaot!
Himlarna och jorden är fulla
av din härlighet. Hosianna i höjden.

Sanctus: Mozart efterlämnade endast skisser som inte existerar längre. Hans elever komponerade denna sats.

Benedictus

Benedictus qui venit
in nomine Domini.
Osanna in excelsis.

Välsignad vare han som kommer
i Herrens namn.
Hosianna i höjden.

Benedictus: Endast skisser som inte existerar längre. Hans elever komponerade denna sats.

Agnus Dei

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi:
dona eis requiem.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi:
dona eis requiem sempiternam.

O Guds lamm som borttager världens
synder, giv dem frid.
O Guds lamm som borttager världens
synder, giv dem den eviga friden.

Offertorium/Lux aeterna

Lux aeterna luceat eis, Domine:
cum sanctis tuis in aeternum,
quia pius es.
Requiem aeternam dona eis, Domine:
et lux perpetua luceat eis
cum sanctis tuis in aeternum,
quia pius es.

Låt det eviga ljuset lysa för dem,
Herre, med dina helgon i evighet,
ty Du är barmhärtig.
Giv dem evig frid, Herre,
och låt det eviga ljuset lysa för dem
med dina helgon i evighet,
ty Du är barmhärtig.

Agnus Dei/Communio: I denna sats återanvänds allt som funnits med i den första satsen, Introitus/Requiem. Musiken är därför helt komponerat av Mozart. Texten är dock annan och därför är vissa rytmer annorlunda.

Om de medverkande

Saxofonisten Anders Paulsson har lämnat sent återbud och ersätts av **Johannes Thorell**, som debuterade 2002 i Edison Denisovs krävande saxofonkonsert tillsammans med Stockholms filharmoniska orkester. Han har sedan dess mottagit många priser och stipendier. Johannes uppträder med olika ensembler och program, ofta på världsomspännande turnéer. Han samarbetar regelbundet med pianisten Magnus Sköld och *Nordic Saxophone Quartet*.

Johannes framför gärna nutida musik och har fått uruppföra många nykomponerade verk. Han är också en av initiativtagarna till *Nordic Saxophone Festival* och har varit redaktör för *Nordic Saxophone Journal*.
johannesthorell.se

Minna Tägil är sopran och har nyligen avslutat operaprogrammet vid Operahögskolan i Mälardalen, Västerås. Sommaren 2023 gjorde Minna en framgångsrik debut i Daniel Nelsons *Andefabriken* på Vadstena Akademien. Sommaren 2024 framträdde Minna som Lisetta i *Läckö Slots* uppsättning av Rossinis *La Gazetta*. Under hösten 2024 sjunger hon *Jano* i *Jenůfa* på Kungliga Operan i Stockholm och 2025 *Papagena* i *Trollflöjten* på Folkoperan.
operan.se

Ulrika Skarby är bördig från Uppsala. Hon är mezzosopran och utbildad vid bland annat Malmö Musikhögskola och Operahögskolan i Stockholm.

Ulrika debuterade med titelrollen i *Carmen* 2001. Hon har sjungit i många uppsättningar på Folkoperan och ägnar sig också åt en hel del nyskriven opera och opera-improvisation. Hon har flera gånger samarbetat med *Canzonetta* som solist. Här i Mozarts *Requiem* sjunger hon altpartierna.
ulrikaskarby.com

Georg Källström är tenor med rötter i södra Stockholm. Han har studerat vid Kungliga Musikhögskolan och Operahögskolan.

Georg har medverkat i uppsättningar vid Vadstena Akademien, Bergen Nasjonale Opera och Folkoperan, samt i en turné med nyskrivna operan *Ålevangeliet* till Malmö Live Konserthus, Falun, Kulturhuset Spira och Norrlandsoperan.
georgkallstrom.com

Mattias Nilsson är baryton och sjunger såväl i operahus, kyrkor som konsertsalar. Bland operarollerna märks *Escamillo* i *Carmen* och *Nachtigall* i *Meistersänger*. Mattias har sjungit baryton- och

Canzonetta under en konsert 2022 med Georg Riedel i Gottsunda kyrka.

baspartierna i de stora oratorierna och kantaterna och han framför också ofta svenska, tyska, franska, engelska och ryska sånger.

[facebook.com/operabartone](https://www.facebook.com/operabartone)

Canzonetta är en blandad kör som startade i liten skala år 1988. Den samlar sångare med gedigen körerfarenhet, ofta med en bakgrund i de kända Uppsalakörerna UAK, Allmänna Sången och OD. Repertoaren är både profan och sakral, även på en mer utmanande nivå. Kören sjunger såväl svensk körlyrik som Mozart, Riedel och Rachmaninov. Ett starkt och tydligt uttryck i både text och musik är körens signum.

[canzonetta.se](https://www.canzonetta.se)

Kettil Skarby tillträdde som Canzonettas dirigent och konstnärlig ledare år 2000, varefter Canzonetta har utvecklats till en etablerad och uppskattad kör i Uppsala.

Lumenkvartetten består av fyra etablerade frilansmusiker som har spelat ihop i olika konstellationer under

många år. Idén att bilda en kvartett föddes under en inspelad konsert av Haydns Jesu sju ord på korset våren 2021. Samspelet kändes enkelt och lustfyllt och fraserna kom av sig själv. Kvartetten består av **Anders Åkered** och **Anna Kroeker** på violin, **Malin Bratt** (ersätter idag Joel Sundin) på viola och **Emma Beskow** på cello.

Sigrid Granit spelar kontrabas på frilansbasis, bland annat i Sveriges Radios symfoniorkester och i Uppsala kammarorkester.

[srso.se](https://www.srso.se)

Thomas Ohlsson spelar pukor i bland annat Uppsala Blåsar-symfoniker.

[uppсалablasar-symfoniker.se](https://www.uppsalablasar-symfoniker.se)

Gunnar Gillfors är organist och musikersvarig i Gottsunda församling. [svenskakyrkan.se/uppсala](https://www.svenskakyrkan.se/uppсala)

Bertil Wall har bearbetat orkestersatsen för instrumentariet i dagens framförande.